

ЈАВНО КОМУНАЛНО ПРЕДУЗЕЋЕ
"ВОДОВОД И КАНАЛИЗАЦИЈА"

34000 Крагујевац, Краља Александра I Карађорђевића 48

Tel: 034/332-240; Cen: 034/335-745; Faks: 034/335-746; e-mail: jkpvik@gmail.com; PIB: 101039041; TR: Banka Intesa br. 160-7109-89; Aik banka br. 105-40107-85; Direktna banka br. 150-207-02;

Број: 52-1
Датум:

Град Крагујевац
Градска управа за комуналне послове

Предмет: Захтев за повећање цене воде,
одвођења и пречишћавања отпадних
вода

Директор
Небојша Јаковљевић
дипл. економиста

ЈКП „Водовод и канализација“ Крагујевац снабдева, здравствено исправном водом за пиће више од 68.000 потрошача категорије грађана, и више од 2.000 потрошача категорије привреде.

Предузеће „Водовод и канализација“ Крагујевац управља имовином која се састоји од преко 600 км водоводне мреже и више од 350 км канализационе мреже. Водоводни, као и канализациони систем у великој мери је дотрајао и потребна су огромна средства да се доведу у ред.

Сагледавајући све околности које утичу на формирање цене воде ова област заслужује озбиљну експертизу, изазива бројне недоумице и тражи одговор на питања која је реална цена воде која ће омогућити одрживост водоводног система, а да при томе не буде оптерећујућа за грађане и привреду.

Основни елементи за утврђивање цене воде, одвођења и пречишћавања отпадних вода су стварни приходи и трошкови остварени у текућој години.

Процеси рада који стварају приход од продаје воде, одвођења и пречишћавања отпадних вода су:

- производња воде,
- одржавање водоводних линија,
- одвођење отпадних вода и одржавање канализационих линија,
- пречишћавање отпадних вода.

Трошкови који настају приликом производње воде, одвођења и пречишћавања отпадних вода су:

- Пословни расходи
- Финансијски расходи
- Остали расходи.

Трошкови који чине укупне расходе расподељују се на процесе рада који чине места трошкова. У ЈКП „Водовод и канализација“ Крагујевац постоје следећа места трошкова:

- 00 – остали трошкови
- 01 – трошкови водоснабдевања
- 02 – трошкови одржавање водоводних линија
- 03 – трошкови изградње водоводних и канализационих линија
- 04 – трошкови заједничких служби
- 05 – трошкови одржавања канализационих линија
- 06 – трошкови пречишћавања отпадних вода
- 08 – МТО (интерни транспорт).

Места трошкова која утичу на цену воде су 01, 02, 03, 05, 06. Сви трошкови који припадају тим местима трошкова чине калкулацију цене воде, одвођења и пречишћавања отпадних вода. Остала места трошкова која се не односе на изградњу водоводне и канализационе мреже тј, 00, 04 и 08 се процентуално распоређују према њиховом учешћу у укупним трошковима ЈКП „Водовод и канализација“ Крагујевац и додају се на збирне трошкове водоснабдевања (01, 02, 05, 06).

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ЗАХТЕВА

Јавно комунално предузеће „Водовод и канализација“ примењује цену воде, канализације и пречишћавања отпадних вода која је усвојена на Надзорном одбору Одлуком број XXXIX/2 од 20.01.2023. године, са применом од 01.03.2023. године, на коју је сагласност дала Скупштина града Крагујевца, доносећи Решење о давању сагласности на Одлуку о цени воде, канализације и пречишћавања отпадних вода по категоријама потрошача Јавно комуналног предузећа „Водовод и канализација“ Крагујевац број 38-4/23-V од 24.02.2023. године.

У протеклом периоду низ параметара, који утичу на утврђивање цена услуга које ЈКП „Водовод и канализација“ Крагујевац пружа грађанима и привреди града Крагујевца је неминовно промењен, односно дошло је до значајног повећања цена материјала за израду, а посебно хемикалија које учествују у процесу производње здраве пијаће воде на производним системима предузећа. Веома је важно напоменути и драстично повећање цене електричне енергије, која у великом проценту утиче на трошкове производње воде.

Активна политика цене пијаће воде, одвођења и пречишћавања отпадних вода треба да се заснива на дугорочној стратегији развоја одрживог пословања са циљем постепеног повећања цена, како би се успоставила билансна равнотежа између остварених прихода и расхода. Значајан аргумент повећања цене воде, одвођења и пречишћавања отпадних вода је да би ценом требало спречити прекомерно и ненаменско трошење питке воде као природног ресурса, што има за последицу да се систем водоснабдевања доводи до рада на граници издржљивости капацитета, што је посебно изражено у летњем периоду када долази до преоптерећења система и великог броја кварова на мрежи и већег утрошка електричне енергије. Посебно треба напоменути да су системи за производњу воде у граду Крагујевцу изграђени пре више десетина година, а да је најмлађи производни систем пуштен у рад 1984. године. У читавом овом протеклом периоду нису вршена значајнија улагања у ревитализацију, реконструкцију и осавремењавање система.

У времену када многи градови у Србији остају без питке воде, због нерационалног трошења овог природног ресурса, његова цена би свакако морала бити мера за очување питке воде за будуће генерације.

Користећи светска искуства, као и искуства већег броја водовода у Републици Србији, као критеријум за коришћење индикатора перформанси одрживих услуга, које у свом раду, између осталих, користи и Светска банка, користи се индикатор да укупни месечни трошак домаћинства за комуналне услуге не прелази 3% просечног примања домаћинства – кућног буџета како исти не би представљали значајније оптерећење породичног буџета. Имајући у виду чињеницу да последњи објављени податак Републичког завода за статистику о просечној нето заради на подручју града Крагујевца за месец јул 2023. године износи 78.389 динара, а да просечни месечни рачун за једно домаћинство, према сада важећим ценама износи 1.226,01 динара (са ПДВ-ом и накнадом која се плаћа Фонду вода), то значи да учешће овог трошка у породичном буџету, под претпоставком да у домаћинству ради само један запослени, представља 1,56% породичног буџета. Садашња цена воде, канализације и пречишћавања отпадних вода, имајући у виду све услове пословања, као и ниво просечне нето зараде, пре свега представља социјалну, а не економску категорију и као таква не омогућава дугорочно одржавање квалитета услуга водоснабдевања. Потребан је такав ниво цене услуга који треба да омогући покриће свих оперативних трошкова, трошкова редовног пословања, али и обнову самих производних и дистрибутивних капацитета.

На основу захтева Светске банке, која напомиње да је цена воде социјална, а не економска категорија, неопходно је достизање економске цене воде од 1,35 евра по м³,

што би довело до обезбеђења квалитетне воде и континуитет улагања у инфраструктуру, у циљу побољшања квалитета и квантитета водоснабдевања.

Са становишта цена других јавно-комуналних предузећа исте делатности у Републици Србији - укупно 59 предузећа која обављају делатност водоснабдевања (по подацима КОМДЕЛ-а из месеца септембра 2023. године), просечна цена производње и дистрибуције воде, за становништво, износи 66,84 динара.

ЈКП „Водовод и канализација“ се налази на 25. месту по цени воде за грађане, а на 26. месту по цени воде за привреду од 59 посматраних водовода.

Поред јединствене специфичности ЈКП „Водовод и канализација“ Крагујевац која се огледа у разуђености мреже и чак три засебна система водоснабдевања (ПП Грошница, ПП Гружа и ПП Морава, који су у просеку удаљени од Града око 25 км, и налазе се на 3 међусобно удаљене локације), као и чињенице да снабдева исправном пијаћом водом Град од око 193.000 становника (четврти Град у Србији по величини), ЈКП „Водовод и канализација“ Крагујевац се по цени воде рангира знатно испод мањих места, попут Лазаревца, Зајечара, Трстеника, Свилајнца...

Битно је напоменути да већина предузећа исте делатности у Србији у склопу својих рачуна има и ставке, као што су: погонска спремност система, одржавање водоводног прикључка, месечна фиксна накнада по једном водомеру и слично, које увећавају приход тих предузећа.

АНАЛИЗА ПОСЛОВАЊА у периоду I-IX 2023. ГОДИНЕ

Остварени приход од продаје воде, одвођења и пречишћавања отпадних вода за посматрани период, остварен је делом по ценама које су у примени од 01.03.2023. (на основу Одлуке Наздорног одбора број XXXIX/2 од 20.01.2023. године на коју је сагласност дала Скупштина града Крагујевца, доносећи Решење о давању сагласности на Одлуку о цени воде, канализације и пречишћавања отпадних вода по категоријама потрошача Јавно комуналног предузећа „Водовод и канализација“ Крагујевац број 38-4/23-V од 24.02.2023. године), а делом по ранијим ценама (на које је сагласност дала Скупштина града Крагујевца Решењем број 38-40/22- V од 22.07.2022. године – у примени од 01.08.2022. године) и дат је у наредном табеларном прегледу:

**ПРИХОД ОД ПРОДАЈЕ ВОДЕ,
ОДВОЂЕЊА И ПРЕЧИШЋАВАЊА ОТПАДНИХ ВОДА
ПО САДАШЊИМ ЦЕНАМА ЗА ПЕРИОД I – IX 2023. ГОДИНЕ**

Табела 1 – Приход од продаје воде, одвођења и пречишћавања I – IX 2023. године

I ВОДА:				
КАТЕГОРИЈА		КОЛИЧИНЕ	Цене (без ПДВ- а)	ПРИХОД
ПОТРОШАЧА		I – IX 2023		(у дин)
		(у м³)		
Грађани	I категорија	6.270.357	68,29	428.202.657
	II категорија - локали	106.143	127,92	13.577.867
	Бадњевац I категорија	45.413	68,29	3.101.282
	Баточина I категорија	278.612	68,29	19.026.380
	Баточина II категорија-локали	453	127,92	57.919
Свега грађани		6.700.978		463.966.104
Привреда	I категорија (школе, орг. Из области културе, здравства и физичке културе)	431.163	68,29	29.444.109
	II категорија - локали	592.557	127,92	75.799.915
	Бадњевац II кат. -локали	277	127,92	35.454
	Баточина II кат. -локали	10.545	127,92	1.348.901
Свега привреда		1.034.542		106.628.379
Свега вода Крагујевац		7.735.520		570.594.483
Спољни порошачи	ЈКП „Комуналац“ Кнић	17.643	65,76	1.160.216
	Баточина - Рогот	746	91,67	68.412
Свега вода спољни потрошачи		18.389		1.228.628
УКУПНО ВОДА		7.753.909		571.823.111
II ОДВОЂЕЊЕ И ПРЕЧИШЋАВАЊЕ ОТПАДНИХ ВОДА:				
КАТЕГОРИЈА		КОЛИЧИНЕ	Цене (без ПДВ- а)	ПРИХОД
ПОТРОШАЧА		I – IX 2023		(у дин)
		(у м³)		
Грађани	I категорија	5.923.794	45,80	271.309.773
	II категорија - локали	138.837	85,52	11.873.329
	Баточина I категорија	294.910	22,90	6.753.446
	Баточина II категорија -локали	10.001	42,76	427.649
Свега грађани		6.367.542		290.364.196
Привреда	I категорија (школе, орг. Из области културе, здравства и физичке културе)	588.149	45,80	26.937.206
	II категорија - локали	731.266	85,52	62.537.849
	Баточина II кат. -локали	32.183	42,76	1.376.156
Свега привреда		1.351.598		90.851.211
УКУПНО ОДВОЂЕЊЕ И ПРЕЧИШЋАВАЊЕ ОТПАДНИХ ВОДА		7.719.140		381.215.407
УКУПАН ПРИХОД I + II				953.038.518

**ПРЕГЛЕД ТРОШКОВА ПРОИЗВОДЊЕ ВОДЕ,
ОДВОЂЕЊА И ПРЕЧИШЋАВАЊА ОТПАДНИХ ВОДА
ПО САДАШЊИМ ЦЕНАМА ЗА ПЕРИОД I – IX 2023. ГОДИНЕ**

Табела 2 - Трошкови производње воде, одвођења и пречишћавања отпадних вода

Редни број	ПОЗИЦИЈА	УКУПНИ ТРОШКОВИ (без трошкова изградње)	%
	ВАРИЈАБИЛНИ ТРОШКОВИ	255.468.613	25%
1	Материјал за основну делатност	97.088.308	9%
2	Електрична енергија	137.691.495	13%
3	Трошкови горива и мазива	20.688.810	2%
	ФИКСНИ ТРОШКОВИ	772.649.782	75%
4	Персонални трошкови	608.637.685	59%
5	Амортизација	90.838.891	9%
6	Остали фиксни трошкови	73.173.206	7%
	УКУПНИ ТРОШКОВИ	1.028.118.395	100%

Остварени приходи не омогућавају покриће остварених расхода у истом периоду, па је предузеће по том основу остварило губитак у пословању у износу од 75.079.877 динара.

УКУПАН ПРИХОД ЗА ПЕРИОД ОД I-IX 2023. ГОДИНЕ	953.038.518
УКУПНИ ТРОШКОВИ	1.028.118.395
РАЗЛИКА ИЗМЕЂУ ОСТВАРЕНИХ ПРИХОДА И ОСТВАРЕНИХ РАСХОДА У ПЕРИОДУ	-75.079.877

Приход од основне делатности покрива 92,69% расхода, тако да је евидентно да је повећање цене воде неопходно, чиме би било омогућено само покриће основних трошкова производње и дистрибуције воде и пречишћавања отпадних вода. Наведена корекција цена омогућава само покривање основних трошкова водоснабдевања, а не омогућава улагање у модернизацију процеса производње.

У оквиру расхода налазе се сви расходи који се односе на обављање основне делатности, као и амортизација, која би требало да буде један од најзначајнијих елемената инвестиционих активности.

Основни узрок губитка из редовног пословања су ниски приходи изазвани неадекватном ценом воде. Цена воде у низу претходних година није покривала цену коштања. Морамо напоменути да ЈКП „Водовод и канализација“ Крагујевац своје

пословање финансира само из сопствених извора, тј. од прихода које остварује кроз обављање своје основне делатности.

У структури трошкова, претежно су заступљени фиксни трошкови који нису директно зависни од количине произведене воде и одвођења отпадних вода.

Фиксни трошкови у укупним трошковима учествују са 75,15%.

Варијабилни трошкови у укупним трошковима учествују са 24,85%. Варијабилни трошкови су трошкови који зависе од количине прерађене воде и одвођења отпадних вода.

Посебна напомена: Приход од продаје односи се на укупно фактурисану количину воде умањену за књижна одобрења (рекламације). Остварен је приход за првих 9 месеци 2023. године у износу од 953.038.518 динара, док просечан износ ненаплаћених потраживања износи 15%.

АНАЛИЗА ЦЕНЕ ВОДЕ И КАНАЛИЗАЦИЈЕ ПО ГРАДОВИМА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ

СЕПТЕМБАР 2023. ГОДИНЕ

На основу података о цени комуналних услуга које су доставила комунална предузећа – чланице КОМДЕЛ-а, Пословно удружење комуналних предузећа - КОМДЕЛ је у септембру 2023. године доставило ЈКП „Водовод и канализација“ Крагујевац табеларни приказ са подацима о цени комуналних услуга 59 јединица локалне самоуправе. Упоредни преглед цена коштања комуналних услуга по градовима урађен је за категорије грађана и привреде и приказан је следећим табелама:

Табела: 1

Преглед цене воде по градовима без ПДВ-а (грађани)
септембар 2023. године

Становништво – цена воде

Ред ни број	Општина	Датум примене од	Становништво	Однос цене у Крагујевцу и другим градовима у %
			Цена воде у динарима	
1	Лазаревац	20.03.2023.	109,09	160
2	Крупањ	01.02.2023.	99,95	146
3	Зајечар	01.05.2023.	97,50	143
4	Љубовија	01.01.2023.	90,00	132
5	Трстеник	01.02.2023.	85,20	125
6	Голубац	01.03.2023.	85,00	124
7	Бачка Паланка	01.02.2023.	84,96	124
8	Мионица	01.01.2023.	82,80	121
9	Бач	01.07.2022.	82,73	121
10	Лебане	01.01.2023.	80,00	117
11	Лесковац	02.09.2022.	80,00	117
12	Суботица	01.02.2023.	76,38	112
13	Кикинда	01.08.2022.	76,27	112
14	Књажевац	01.04.2022.	75,00	110
15	Опово	01.08.2022.	75,00	110
16	Сопот	01.02.2022.	74,34	109
17	Панчево	09.08.2023.	73,47	108

18	Беоцин	01.03.2023.	71,50	105
19	Грделица	01.08.2022.	71,00	104
20	Свилајнац	01.01.2023.	70,83	104
21	Пирот	01.07.2023.	70,78	104
22	Апатин	01.08.2022.	70,42	103
23	Пожега	01.12.2022.	69,90	102
24	Вршац	13.04.2023.	69,04	101
25	Крагујевац	01.03.2023.	68,29	100
26	Мали Зворник	01.01.2023.	68,20	100
27	Чајетина	01.08.2023.	68,00	100
28	Хоргош	01.12.2022.	67,85	99
29	Ниш	01.08.2023.	67,85	99
30	Неготин	01.09.2022.	67,76	99
31	Сента	01.10.2021.	66,58	97
32	Жагубица	01.01.2023.	65,24	96
33	Лозница	01.01.2021.	63,86	94
34	Темерин	12.10.2022.	63,64	93
35	Бор	03.07.2019.	63,50	93
36	Краљево	08.08.2022.	63,30	93
37	Бечеј	01.05.2022.	63,00	92
38	Топола	01.04.2023.	63,00	92
39	Нови Сад	01.08.2023.	62,50	92
40	Нова Варош	01.07.2022.	62,08	91
41	Кучево	31.03.2022.	61,30	90
42	Београд	01.02.2023.	60,81	89
43	Богатић	01.08.2022.	60,00	88
44	Чачак	01.01.2023.	59,50	87
45	Пожаревац	01.10.2022.	59,26	87
46	Тител	22.06.2022.	59,09	87
47	Владичин Хан	01.10.2022.	57,50	84
48	Г. Милановац	01.07.2022.	55,00	81
49	Трговиште	01.02.2023.	55,00	81
50	Кладово	01.07.2023.	51,08	75
51	Крушевац	01.05.2023.	49,64	73
52	Ивањица	01.01.2023.	49,35	72
53	Косјерић	01.07.2022.	49,19	72
54	Димитровград	01.01.2023.	49,00	72
55	Ковин	01.06.2022.	46,73	68
56	Куршумлија	01.01.2023.	44,16	65
57	Варварин	01.02.2014.	40,00	59
58	Сјеница	01.01.2023.	36,00	53
59	Пријепоље	01.01.2017.	35,20	52
Просечна цена			66,84	
Минимална цена			35,20	
Максимална цена			109,09	

Са становишта цена производње и дистрибуције воде, у Републици Србији - укупно 59 водовода (по подацима КОМДЕЛ-а из месеца септембра 2023. године) просечна цена производње и дистрибуције воде, за **становништво**, износи 66,84 динара по кубном метру. Највишу цену има Лазаревац у износу од 109,09 динара по кубном метру, док најнижу има Пријепоље, у износу од 35,20 динара по кубном метру. ЈКП „Водовод и канализација“, са ценом 68,29 динара по кубном метру, се налази на 25. месту по цени воде за грађане. Посматрајући просечну цену коштања воде по градовима у Републици Србији, Крагујевац има вишу цену за 1,45 динара у односу на просек, уз напомену да је цена у примени од 01.03.2023. године.

Преглед цене воде по градовима без ПДВ-а (привреда)
септембар 2023. године

Привреда – цена воде

Редни број	Општина	Датум примене од	Привреда	Однос цене у Крагујевцу и другим градовима у %
			Цена воде у динарима	
1	Лазаревац	20.03.2023.	227,27	178
2	Мионица	01.01.2023.	207,00	162
3	Зајечар	01.05.2023.	195,50	153
4	Сопот	01.02.2022.	187,88	147
5	Апатин	01.08.2022.	177,10	138
6	Неготин	01.09.2022.	160,32	125
7	Жагубица	01.01.2023.	157,67	123
8	Топола	01.07.2022.	151,00	118
9	Свилајнац	01.01.2023.	149,36	117
10	Нови Сад	01.08.2023.	147,31	115
11	Кучево	31.03.2022.	146,92	115
12	Пожаревац	01.10.2022.	146,00	114
13	Голубац	01.03.2023.	145,00	113
14	Бор	03.07.2019.	144,72	113
15	Бачка Паланка	01.02.2023.	144,00	113
16	Лесковац	02.09.2022.	138,27	108
17	Пирот	01.07.2023.	138,03	108
18	Трстеник	01.02.2023.	138,00	108
19	Лебане	01.01.2023.	138,00	108
20	Беочин	01.03.2023.	135,00	106
21	Сента	01.10.2021.	133,94	105
22	Ниш	01.08.2023.	132,30	103
23	Владичин Хан	01.10.2022.	131,60	103
24	Грделица	01.08.2022.	130,00	102
25	Лозница	01.01.2021.	129,91	102
26	Крагујевац	01.03.2023.	127,92	100

27	Киkinда	01.08.2022.	127,71	100
28	Темерин	12.10.2022.	127,27	99
29	Пожега	01.12.2022.	126,90	99
30	Вршац	01.10.2020.	124,90	98
31	Г. Милановац	01.07.2022	120,50	94
32	Пријепоље	01.01.2017	119,86	94
33	Краљево	08.08.2022.	116,34	91
34	Крушевац	01.05.2023.	114,20	89
35	Мали Зворник	01.01.2023.	111,50	87
36	Опово	01.08.2022.	110,00	86
37	Хоргош	01.12.2022.	108,90	85
38	Бечеј	01.05.2022.	107,00	84
39	Косјерић	01.07.2022.	103,39	81
40	Варварин	01.02.2014.	103,00	81
41	Сјеница	01.01.2023.	102,00	80
42	Београд	01.02.2023.	100,63	79
43	Крупањ	01.02.2023.	99,95	78
44	Ковин	01.06.2022.	93,46	73
45	Ивањица	01.01.2023.	93,28	73
46	Нова Варош	01.07.2022.	93,12	73
47	Чачак	01.01.2023.	91,07	71
48	Љубовија	01.01.2023.	90,00	70
49	Тител	22.06.2022.	89,09	70
50	Бач	01.07.2022.	82,73	65
51	Чајетина	01.08.2022.	77,40	61
52	Суботица	01.02.2023.	76,38	60
53	Књажевац	01.04.2022.	75,00	59
54	Панчево	09.08.2023.	73,47	57
55	Кладово	01.07.2023.	69,20	54
56	Куршумлија	01.01.2023.	60,00	47
57	Богатић	01.08.2022.	60,00	47
58	Трговиште	01.02.2023.	55,00	43
59	Димитровград	01.01.2023.	53,16	42
Просечна цена			120,62	
Минимална цена			53,16	
Максимална цена			227,27	

Са становишта цена производње и дистрибуције воде, у Републици Србији - укупно 59 водовода (по подацима КОМДЕЛ-а из месеца септембра 2023. године), просечна цена производње и дистрибуције воде, **за привреду**, износи 120,62 динара по кубном метру. Највишу цену има Лазаревац у износу од 227,27 динара по кубном метру, док најнижу има Димитровград, у износу од 53,16 динара по кубном метру. ЈКП „Водовод и канализација“, са ценом 127,92 динара по кубном метру, се налази на 26. месту по цени воде за привреду. Посматрајући просечну цену коштања воде по градовима у Републици Србији, Крагујевац има вишу цену за 7,30 динара у односу на просек, уз напомену да је цена у примени од 01.03.2023. године.

Табела: 3

Преглед цена воде са канализацијом по градовима без ПДВ-а (грађани)
септембар 2023. године

Становништво – цена воде са канализацијом

Редни број	Општина	Датум примене од	Становништво			Однос цене у Крагујевцу и другим градовима у %
			Цена воде у динарима	Цена канализације у динарима	Укупна цена у динарима	
1	Кикинда	01.08.2022.	76,27	67,36	143,63	158
2	Лазаревац	20.03.2023.	109,09	27,27	136,36	150
3	Крупањ	01.02.2023.	99,95	35,88	135,83	149
4	Панчево	09.08.2023.	73,47	58,71	132,18	145
5	Бач	01.07.2022.	82,73	47,27	130,00	143
6	Бачка Паланка	01.02.2023.	84,96	42,26	127,22	140
7	Суботица	01.02.2023.	76,38	48,75	125,13	137
8	Зајечар	01.05.2023.	97,50	22,50	120,00	132
9	Лебане	01.01.2023.	80,00	40,00	120,00	132
10	Темерин	12.10.2022.	63,64	54,55	118,19	130
11	Трстеник	01.02.2023.	85,20	25,20	110,40	121
12	Голубац	01.03.2023.	85,00	25,00	110,00	121
13	Апатин	01.08.2022.	70,42	35,21	105,63	116
14	Свилајнац	01.01.2023.	70,83	34,60	105,43	116
15	Љубовија	01.01.2023.	90,00	13,64	103,64	114
16	Вршац	13.04.2023.	69,04	33,66	102,70	113
17	Нови Сад	01.08.2023.	62,50	39,40	101,90	112
18	Књажевац	01.04.2022.	75,00	25,90	100,90	111
19	Неготин	01.09.2022.	67,76	32,27	100,03	110
20	Мионица	01.01.2023.	82,80	16,80	99,60	109
21	Беоцин	01.03.2023.	71,50	28,00	99,50	109
22	Хоргош	01.12.2022.	67,85	31,05	98,90	108
23	Чајетина	01.08.2023.	68,00	30,00	98,00	107
24	Мали Зворник	01.01.2023.	68,20	29,40	97,60	107
25	Кладово	01.07.2023.	51,08	46,20	97,28	107
26	Лесковац	02.09.2022.	80,00	16,19	96,19	105
27	Лозница	01.01.2021.	63,86	31,60	95,46	105
28	Сента	01.10.2021.	66,58	28,29	94,87	104
29	Пожаревац	01.10.2022.	59,26	34,02	93,28	102
30	Крагујевац	01.03.2023.	68,29	22,90	91,19	100
31	Ниш	01.08.2023.	67,85	22,88	90,73	99
32	Опово	01.08.2022.	75,00	15,00	90,00	99

33	Пирот	01.07.2023.	70,78	17,58	88,36	97
34	Пожега	01.12.2022.	69,90	17,50	87,40	96
35	Бечеј	01.05.2022.	63,00	24,00	87,00	95
36	Београд	01.02.2023.	60,81	24,58	85,39	94
37	Грделица	01.08.2022.	71,00	13,00	84,00	92
38	Бор	03.07.2019.	63,50	18,95	82,45	90
39	Краљево	08.08.2022.	63,30	18,56	81,86	90
40	Топола	01.04.2023.	63,00	18,40	81,40	89
41	Сопот	01.02.2022.	74,34	6,72	81,06	89
42	Чачак	01.01.2023.	59,50	20,68	80,18	88
43	Нова Варош	01.07.2022.	62,08	15,52	77,60	85
44	Тител	22.06.2022.	59,09	18,19	77,28	85
45	Кучево	31.03.2022.	61,30	15,56	76,86	84
46	Владичин Хан	01.10.2022.	57,50	17,00	74,50	82
47	Г. Милановац	01.07.2022.	55,00	17,00	72,00	79
48	Ковин	01.06.2022.	46,73	23,36	70,09	77
49	Ивањица	01.01.2023.	49,35	19,95	69,30	76
50	Крушевац	01.05.2023.	49,64	16,65	66,29	73
51	Косјерић	01.07.2022.	49,19	15,20	64,39	71
52	Димитровград	01.01.2023.	49,00	13,62	62,62	69
53	Варварин	01.02.2014.	40,00	16,00	56,00	61
54	Пријеполје	01.01.2017.	35,20	8,80	44,00	48
55	Куршумлија	01.01.2023.	44,16	10,28	54,44	60
56	Сјеница	01.01.2023.	36,00	10,80	46,80	51
Просечна цена					93,27	
Минимална цена					46,80	
Максимална цена					143,63	

Са становишта цена услуга воде и канализације, у Републици Србији - укупно 56 водовода (по подацима КОМДЕЛ-а из месеца септембра 2023. године), просечна цена производње, дистрибуције воде и одвођења отпадних вода, **за становништво**, износи 93,27 динара по кубном метру. Највишу цену има Кикинда у износу од 143,63 динара по кубном метру, док најнижу има Сјеница, у износу од 46,80 динара по кубном метру. ЈКП „Водовод и канализација“, са ценом 91,19 динара по кубном метру, се налази на 30. месту по цени воде и канализације за грађане. Посматрајући просечну цену коштања воде и канализације по градовима у Републици Србији, Крагујевац има нижу цену за 2,08 динара у односу на просек.

Табела: 4

Преглед цена воде са канализацијом по градовима без ПДВ-а (привреда)
септембар 2023. године

Привреда – цена воде са канализацијом

Редни број	Општина	Датум примене од	Привреда			Однос цене у Крагујевцу и другим градовима у %
			Цена воде у динарима	Цена канализације у динарима	Укупна цена у динарима	
1	Лазаревац	20.03.2023.	227,27	77,27	304,54	178
2	Апатин	01.08.2022.	177,10	88,55	265,65	156
3	Мионица	01.01.2023.	207,00	51,60	258,60	152
4	Кикинда	01.08.2022.	127,71	124,23	251,94	148
5	Беочин	01.03.2023.	135,00	112,30	247,30	145
6	Темерин	12.10.2022.	127,27	120,00	247,27	145
7	Неготин	01.09.2022.	160,32	80,18	240,50	141
8	Нови Сад	01.08.2023.	147,31	92,64	239,95	141
9	Зајечар	01.05.2023.	195,50	40,50	236,00	138
10	Свилајнац	01.01.2023.	149,36	73,05	222,41	130
11	Бачка Паланка	01.02.2023.	144,00	72,00	216,00	127
12	Топола	01.07.2022.	151,00	56,00	207,00	121
13	Лебане	01.01.2023.	138,00	69,00	207,00	121
14	Сопот	01.02.2022.	187,88	18,18	206,06	121
15	Сента	01.10.2021.	133,94	69,58	203,52	119
16	Лозница	01.01.2021.	129,91	64,95	194,86	114
17	Кучево	31.03.2022.	146,92	41,04	187,96	110
18	Голубац	01.03.2023.	145,00	40,00	185,00	108
19	Вршац	01.10.2020.	124,90	59,53	184,43	108
20	Пожаревац	01.10.2022.	146,00	35,53	181,53	106
21	Трстеник	01.02.2023.	138,00	41,40	179,40	105
22	Ниш	01.08.2023.	132,30	44,62	176,92	104
23	Бор	03.07.2019.	144,72	31,72	176,44	103
24	Лесковац	02.09.2022.	138,27	34,85	173,12	101
25	Пирот	01.07.2023.	138,03	34,50	172,53	101
26	Крагујевац	01.03.2023.	127,92	42,76	170,68	100
27	Владичин Хан	01.10.2022.	131,60	29,90	161,50	95
28	Пожега	01.12.2022.	126,90	31,75	158,65	93
29	Грделица	01.08.2022.	130,00	27,00	157,00	92
30	Београд	01.02.2023.	100,63	54,15	154,78	91
31	Хоргош	01.12.2022.	108,90	45,65	154,55	91
32	Пријеполје	01.01.2017	119,86	29,97	149,83	88

33	Бач	01.07.2022.	82,73	65,45	148,18	87
34	Краљево	08.08.2022.	116,34	31,67	148,01	87
35	Бечеј	01.05.2022.	107,00	40,22	147,22	86
36	Варварин	01.02.2014.	103,00	41,20	144,20	84
37	Крушевац	01.05.2023.	114,20	29,23	143,43	84
38	Ковин	01.06.2022.	93,46	46,73	140,19	82
39	Мали Зворник	01.01.2023.	111,50	28,50	140,00	82
40	Г. Милановац	01.07.2022.	120,50	17,00	137,50	81
41	Крупањ	01.02.2023.	99,95	35,88	135,83	80
53	Сјеница	01.01.2023.	102,00	30,60	132,60	78
42	Панчево	09.08.2023.	73,47	58,71	132,18	77
43	Кладово	01.07.2023.	69,20	62,66	131,86	77
44	Косјерић	01.07.2022.	103,39	25,90	129,29	76
45	Ивањица	01.01.2023.	93,28	32,58	125,86	74
46	Суботица	01.02.2023.	76,38	48,75	125,13	73
47	Опово	01.08.2022.	110,00	15,00	125,00	73
48	Љубовија	01.01.2023.	90,00	35,00	125,00	73
49	Тител	22.06.2022.	89,09	34,55	123,64	72
50	Чачак	01.01.2023.	91,07	31,64	122,71	72
51	Нова Варош	01.07.2022.	93,12	23,28	116,40	68
52	Чајетина	01.08.2022.	77,40	35,00	112,40	66
54	Књажевац	01.04.2022.	75,00	25,90	100,90	59
55	Куршумлија	01.01.2023.	60,00	12,00	72,00	42
56	Димитровград	01.01.2023.	53,16	14,80	67,96	40
Просек					169,65	
Минимална цена					67,96	
Максимална цена					304,54	

Са становишта цена услуга воде и канализације, у Републици Србији - укупно 56 водовода (по подацима КОМДЕЛ-а из месеца септембра 2023. године), просечна цена производње, дистрибуције воде и одвођења отпадних вода, за **привреду**, износи 169,65 динара по кубном метру. Највишу цену има Лазаревац у износу од 304,54 динара по кубном метру, док најнижу има Димитровград, у износу од 67,96 динара по кубном метру. ЈКП „Водовод и канализација“, са ценом од 170,68 динара по кубном метру, се налази на 26. месту по цени воде и канализације за привреду. Посматрајући просечну цену коштања воде и канализације по градовима у Републици Србији, Крагујевац има вишу цену за 1,03 динара у односу на просек.

Битно је да се напомене да већина водовода у Србији већ дужи низ година, у склопу својих рачуна има и ставке као што су: погонска спремност система, одржавање водоводног прикључка, месечна фиксна накнада по једном водомеру и слично, које увећавају приход предузећа.

Међу приказаним градовима и њиховим ценама услуга, није урачуната накнада за пречишћавање отпадних вода која се наплаћује у само 8 од приказаних 56 локалних самоуправа: Бечеју, Хоргошу, Крагујевцу, Краљеву,

Крушевцу, Суботици, Тополи и Вршцу. Накнада за услугу пречишћавања отпадних вода креће се од најниже која износи 10,22 динара по м³ у Краљеву, до највише која износи 56,88 динара по м³ у Суботици.

Према последњем прегледу података КОМДЕЛ-а из септембра 2023. године, од 59 градова који су доставили податке, 31 комунално предузеће је променило цене својих услуга у 2023. години, 23 у 2022. години, а 5 – пре 2022. године.

УПОРЕДНИ ПРЕГЛЕД ЦЕНА ВОДЕ И КАНАЛИЗАЦИЈЕ ЧЕТИРИ НАЈВЕЋА ГРАДА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ БЕЗ ПДВ-А

Редни број	Град	Датум примене	Становништво				
			Цена воде	Цена канализације	Укупна цена воде и канализације	Однос цене у Крагујевцу и другим градовима у %	Посебне ценовне категорије
1	Нови Сад	01.08.2023.	62,50	39,40	101,90	112	186,67
2	Крагујевац	01.03.2023.	68,29	22,90	91,19	100	0
3	Ниш	01.08.2023.	67,85	22,88	90,73	99	193
4	Београд	01.02.2023. (01.01.2024.)	60,81 (67,50)	24,58 (27,28)	85,39 (94,78)	94 (103,94)	148,35

Трошкови који су садржани у рачуну за воду у другим градовима а који не постоје у обрачуну ЈКП „Водовод и канализација“ или се на други (неповољнији) начин обрачунавају у ЈКП „Водовод и канализација“ Крагујевац“

1) Крагујевац – Нови Сад:

Нови Сад: "Тарифа за индивидуалне потрошаче (обрачунава се за потрошњу већу од 5м³ по члану домаћинства) 205.33 Цене су изражене у динарима за 1м³ воде. ПДВ је урачунат у цену. Ценовник се примењује од 1. 8. 2023. године. " – Извор: <https://www.vikns.rs/cenovnik>

Крагујевац: У складу са Извештајем о степену усклађености планираних и реализованих активности из Програма пословања ЈКП „Водовод и канализација“ Крагујевац за период од 01.01.2023-30.09.2023, Предузеће је фактурисало 6.474.710 м³ воде, што у просеку месечно износи 719.412 м³. Укупан број потрошача покривен услугом водоснабдевања је 163.000, тако да просечна потрошња износи 4.41 метар кубни воде.

Предузеће наплаћује блок-тарифу (скупљу тарифу) за нерационално трошење воде уколико потрошња по члану домаћинства изнесе преко 10 м³ воде за један месец, док ЈКП „Водовод и канализација“ Нови Сад наведену тарифу наплаћује у случају дупло мањег прекорачења, тј. за количине преко 5 м³ воде. С обзиром да је евидентно да ЈКП Водовод и канализација остварује део прихода и по наведеном основу, може се доћи до закључка да су финансијски губици по основу веће толеранције нерационалног трошења воде 50% у односу на истоврсно новосадско предузеће. Нажалост, није могуће доћи до тачног износа тренутне прекомерне потрошње, али се са сигурношћу може утврдити да би Предузеће у случају снижења толеранције нерационалне потрошње остварило више приходе, јер је тренутна просечна потрошња 4.41 м³, тако да уколико би се у обзир узело средње стандардно одступање, дошло би се до закључка да је немали број потрошача који троши преко 5 м³ на месечном нивоу.

2) Крагујевац – Ниш:

Ниш: ЈКП „НАИССУС“ Ниш као посебну ставку у оквиру рачуна за воду наплаћује погонску спремност система по кориснику у износу од 193 динара, који уопште не постоји као ставка рачуна ЈКП „Водовод и канализација“ Крагујевац, али за коју Предузеће издваја немали износ укупног трошка. Наиме, добар део трошкова одржавања се остварује управо у циљу континуираног и несметаног снабдевања Града исправном пијаћом водом. Уколико би ЈКП „Водовод и канализација“ Крагујевац у свом рачуну применило наведени износ по прикључку за домаћинства, дошло би се до месечног износа прихода од 13.191.550 динара (Број домаћинстава обухваћених услугом водоснабдевања (68.350) x 193,00 дин). Уколико се упореди наведени износ погонске спремности од 193 динара и наведени износ просечног рачуна од 1.226,01 динара, долази се до закључка да у поређењу са ЈКП „Водовод и канализација“ Крагујевац, Град Ниш има номинално нижу цену воде само 0,39%, али има реално вишу цену услуге у износу од чак 15,24% ($193/1.226,01=15,74\% - 0,5\%$). Извор: <https://jkpnaissus.co.rs/wp-content/uploads/2023/11/Одлука-о-ценама-воде-и-одвођења-отпадних-вода-1.pdf>.

3) Крагујевац – Београд:

У складу са Одлуком Надзорног одбора ЈКП „Београдски водовод и канализација“ број 50415/2 од 01. септембра 2023. године, на који је сагласност дала Скупштина Града Београда, од 01. јануара 2024. године, ЈКП „Београдски водовод и канализација“ примењује нови ценовник, по коме су цене услуга увећане у просеку са 11%. То је друго повећање услуга наведеног предузећа у периоду крајем од једне године. У поређењу са ценама важећим до 01.01.2024. године, ЈКП „Водовод и канализација“ Крагујевац примењује скоро 4% ниже цене. Уколико се има у виду да ЈКП „Београдски водовод и канализација“ такође наплаћује погонску спремност система у износу од 148,35 динара, долази се до закључка да се ради о реално нижем износу цена од 16,04% ($148,35/1.226,01=12,10\%+3,94\%=16,04\%$).

Закључак упоредног прегледа четири највећа града:

По тренутно важећим ценама, Град Крагујевац се налази на другом месту по номиналној висини цена услуга водоснабдевања и одвођења отпадних вода. Међутим, Град Београд од 1. јануара наредне године примењује нови ценовник, по коме ће Град Крагујевац имати више цене једино од Града Ниша. Ипак, предузећа која се баве водоснабдевањем у Београду и Нишу наплаћују погонску спремност система, која представља значајан део укупног износа на рачуну, док новосадско предузеће исте делатности има доста нижу количинску толеранцију нерационалног трошења воде у односу на ЈКП „Водовод и канализација“ Крагујевац (5 м³ по члану домаћинства), али и вишу финансијску – метар кубни нерационално потрошене воде Новосађане кошта више

4,29 динара по метру кубном по члану у односу на цену коју плаћају Крагујевчани (уколико се узме у обзир и количински праг, долази се до знатно већег износа).

Када се има у виду да предузећа исте делатности у другим градовима наплаћују погонску спремност система коју ЈКП „Водовод и канализација“ не наплаћује, а на основу које би предузеће на месечном нивоу остваривало приходе у износу од 10.139.723, односно 13.191.550 динара, може се доћи до закључка да је Предузеће само по том основу остваривало годинама уназад губитак у износу од најмање 122 милиона динара.

У наредној табели приказана је реална ценовна разлика која узима у обзир трошкове које ЈКП „Водовод и канализација“ Крагујевац уопште не узима у обзир приликом фактурисања, а чије би увођење доста значило за минималну одрживост система водоснабдевања.

Редни број	Град	Датум примене	Цена воде	Цена канализације	Укупна цена воде и канализације	Посебне ценовне категорије	Номинална Разлика у цени %	Разлика посебних ценовних категорија	Укупна процентуална разлика
1	Нови Сад	01.08.2023.	62,5	39,4	101,9	186,67	111,74%	112,58%	224,33%
2	Крагујевац	01.03.2023.	68,29	22,9	91,19	0	100,00%	100,00%	100,00%
3	Ниш	01.08.2023.	67,85	22,88	90,73	193,00	99,50%	15,74%	115,24%
4	Београд	01.01.2024.	67,5	27,28	94,78	148,35	103,94%	12,10%	116,04%

Упоредни преглед рачуна за воду под следећим претпоставкама:
Домаћинство, потрошња у току месеца 12 м³

Редни број	Град	Датум примене	Просечна потрошња двочланог домаћинства м ³	Цена воде	Цена канализације	Укупна цена воде и канализације	Износ рачуна са блок-тарифом и погонском спремом система без ПДВ-а	Процентуална разлика фактурисане воде са одвођењем вода и погонском спремом система без ПДВ-а	Додатни трошкови
1	Нови Сад	01.08.2023.	12	62,5	39,4	101,9	1.392,34	127,24%	186,67 дин - блок тарифа без ПДВ-а - обрачунава се за потрошњу преко 5 м ³ по члану
2	Крагујевац	01.03.2023.	12	68,29	22,9	91,19	1.094,28	100,00%	182,38 дин - блок тарифа без ПДВ-а - обрачунава се за потрошњу преко 10 м³ по члану
3	Ниш	01.08.2023.	12	67,85	22,88	90,73	1.281,76	117,13%	193,00 дин - Погонска спрема система без ПДВ-а
4	Београд	01.01.2024.	12	67,5	27,28	94,78	1.285,71	117,49%	148,35 дин - Погонска спрема система без ПДВ-а

Недостајућа средства у 2023. години

КАЛКУЛАЦИЈА ПОТРЕБНОГ ПОВЕЋАЊА ЦЕНЕ ВОДЕ
(у складу са недостајућим средствима у 2023. години)

у динарима

Редни Број			Са 11% уманjenih трошкова изградње
1		Укупни пословни расходи за I-IX 2023. годину:	1.144.879.840
2		Пословни трошкови изградње	116.761.445
3	(2-1)	Пословни расходи умањени за трошкове изградње	1.028.118.395
4		Приход од продаје воде I-IX 2023. godinu	953.038.517
5	(3-4)	Недостајућа средства по основу разлике прихода и расхода	75.079.878
6	(4*15%)	Ненаплативост потраживања 15% (953.038.517*15%)	142.955.778
7	(5+6)	Укупна недостајућа средства	218.035.656
8		Потребан проценат повећања	22,88%
9	(7/9)	Просечан износ недостајућих средстава за један Месец	24.226.184
10		Регрес који се исплаћује у децембру	26.000.000
11	(9*12+10)	Износ недостајућих средстава за 2023. годину По тренутним параметрима	316.714.207
12		Када се у обзир узме повећање електричне Енергије од 01.11.2023. године Месечни утрошак електричне енергије:	15.299.055
13		15% повећања цене електричне енергије (за један Месец)	2.294.858
14	(13*2)	Недостајућа средства по основу повећања Електричне енергије за новембар и децембар	4.589.717
15		Недостајућа средства по основу поштанских Трошкова за слање рачуна	3.616.559
16	(14+15)	Недостајућа средства до краја године По основу повећања цене електричне енергије и ПТТ трошкова	8.206.276
17	(11+16)	Укупан износ недостајућих средстава у 2023. години	324.920.483
18	(4/9)	Просечан месечни приход I-IX 2023.	105.893.169
19	(18*12)	Процењени приход у 2023. години:	1.303.038.517
20	(19/17)	Потребан проценат повећања	24,94%

Недостајућа средства у 2024. години

У случају да Предузеће задржи исти ниво цена, а узимајући у обзир стални раст трошкова производње, раст цене електричне енергије, додатне поштанске трошкове и повећање цене рада од 15% и исплату солидарне помоћи, долази се до износа недостајућих средстава у 2024. години од 356.755.620 динара.

Процењени пословни расходи у 2024. години
(без трошкова изградње)

Редни број	ПОЗИЦИЈА	УКУПНИ ТРОШКОВИ (Увећане зараде 15% + солидарна помоћ)	%
	ВАРИЈАБИЛНИ ТРОШКОВИ	385.923.144	23%
1	Материјал за основну делатност	142.396.185	9%
2	Електрична енергија	211.126.959	13%
3	Трошкови горива и мазива	32.400.000	2%
	ФИКСНИ ТРОШКОВИ	1.273.870.993	77%
4	Персонални трошкови	1.005.431.770	61%
5	Амортизација	121.118.521	7%
6	Остали фиксни трошкови	147.320.702	9%
	УКУПНИ ТРОШКОВИ	1.659.794.137	100%

*Износ зарада подразумева линеарно увећање од 15%, исплату појединачне солидарне помоћи у нето износу од 41.800 динара по запосленом (у укупном бруто износу од 23.918.889 за целу годину, и исплату регреса у бруто износу од 27.900.000 за 515 запослених

Недостајућа средства по основу разлике прихода и расхода

УКУПАН ПРИХОД ЗА ПЕРИОД ОД I - XII 2024. ГОДИНЕ	1.303.038.517
УКУПНИ ТРОШКОВИ	1.659.794.137
РАЗЛИКА ИЗМЕЂУ ОСТВАРЕНИХ ПРИХОДА И ОСТВАРЕНИХ РАСХОДА У ПЕРИОДУ	-356.755.620

Имајући у виду тренутно ненаплатив проценат потраживања од 11%, долази се до износа недостајућих средстава у износу 500.089.857 динара, односно до минимално неопходног повећања цене воде од 38,38%.

**КАЛКУЛАЦИЈА ПОТРЕБНОГ ПРОЦЕНТА ПОВЕЋАЊА
ЦЕНЕ ВОДЕ**

			у динарима
Редни број	Начин рачунања	Опис прихода/расхода	Износ
1		Пословни расходи	1.659.794.137
2		Приход од продаје воде у 2024. години	1.303.038.517
3	=1-2	Недостајућа средства по основу разлике прихода и расхода	356.755.620
4	=2*11%	Ненаплативост потраживања у висини од 11% (1.303.038.517*11%)	143.334.237
5	=3+4	Укупна недостајућа средства	500.089.857
6		Процењени приходи од изградње - средства из Буџета града	300.000.000
7	=6*32%	Позитивна разлика прихода и трошкова изградње (просечно 32%)	96.000.000
8	=5-7	Укупна недостајућа средства умањена за увећани приход од изградње	404.089.857
9	=(5/2)%	Потребан проценат повећања	31,01%

ИНВЕСТИЦИЈЕ

Улагања у Сектору водоснабдевања која доприносе уштедама у потрошњи електричне енергије

У претходном периоду замењена је пумпа и постављен фреквентни регулатор на црпној станици и резервоару Сребренац. Постављени су фреквентни регулатори и на ЦС Црквенац. Заменом пумпи и постављањем фреквентних регулатора на црпним станицама доћи ће до уштеде у потрошњи електричне енергије. Набавком нових трафоа и фреквентних регулатора на ЦС Жировница доћи ће до уштеде у електричној енергији и повећању ефикасности препумпавања воде до П.П. „Кошутњак“.

Улагања у Сектору сакупљања, пречишћавања и одвођења отпадних вода која доприносе уштедама у потрошњи електричне енергије

Набављена је центрифугална пумпа са потпуно новом аутоматиком и фреквентним регулатором броја обртаја на линији рециркулисаног муља. Помоћу ове пумпе омогућено је поуздано и безбедно снабдевање биоаерационих базена рециркулисаним муљем, бољи степен пречишћавања отпадних вода и уштеда у потрошњи електричне енергије.

РЕЗИМЕ

Детаљном анализом остварених прихода и расхода у текућој години, за посматрани период I – IX 2023. утврђен је велики дисбаланс између остварених прихода од основне делатности Предузећа са једне стране, и укупних расхода са друге стране. Додатни проблем за финансијску позицију Предузећа представља и чињеница да велики део оствареног прихода остаје ненаплаћен, макар у кратком року. Износ недостајућих средстава у наредној, 2024. години није само пропорционално увећан у односу на 2023.

годину, већ садржи и додатне трошкове који се односе на лична примања запослених, која су у претходној години замрзнута услед неповољне финансијске ситуације, док је минимална цена рада мењана два пута у посматраном периоду.

Анализа посматраних параметара показује да је постојећу цену услуга потребно увећати да би Предузеће одржало корак са растом цена на тржишту.

У циљу достизања потребног нивоа прихода из којих треба вршити надокнаду свих трошкова у области производње и дистрибуције пијаће воде, прикупљање и пречишћавање отпадних вода, неопходно је извршити повећање цена ових услуга за најмање 31,01% у односу на постојећи ниво цена.

Наведена корекција цена омогућила би ефикасније пословање у области водоснабдевања, подизања стандарда и квалитета услуга, модернизације процеса производње и позитивно финансијско пословање.

ЗАКЉУЧАК

Политика цене пијаће воде, одвођења и пречишћавања отпадних вода треба да се заснива на дугорочној стратегији развоја одрживог пословања са циљем постепеног повећања цена како би се успоставила равнотежа између прихода и расхода, уз уважавање захтева да трошкови за пијаћу воду и услугу одвођења и пречишћавања отпадних вода за домаћинства не прелазе 3% породичног буџета на месечном нивоу.

Садашња цена воде је социјална, а не економска и за дугорочно одржавање квалитета услуга водоснабдевања неопходно је покриће трошкова редовног пословања, али и обнова самог система водоснабдевања. Последњих година Предузеће не може у целини да наплати своја потраживања и на тај начин одржи потребан ниво ликвидних средстава.

Најважнији аргумент за повећање цене је да се ценом воде спречи прекомерно и ненаменско трошење питке воде као природног ресурса, што има за последицу да се систем водоснабдевања доводи до границе издржљивости капацитета. Преоптерећење система доводи до повећаног броја кварова на мрежи и повећања растура питке воде. Са садашњом ценом воде није могуће предвидети било какву инвестицију у Предузећу како би се очувала одрживост система и даље улагало у реконструкцију старе и изградњу нове мреже.

Оправданост захтева за повећање цена образлаже се:

- растућим ценама инпута (хемикалије, енергенти, водоводни материјал, гориво, резервни делови)
- рационалним коришћењем расположивих ресурса
- рационалним коришћењем новчаних средстава, обезбеђивањем ликвидности и солвентности (подизање коефицијента ликвидности и приближавање оптималном нивоу)
- обезбеђивање благовременог извршавања законских и уговорних обавеза према добављачима, банкама и осталим финансијским институцијама
- спровођење активности у циљу достизања одрживог развоја система
- перманентно вршење активности на побољшању квантитета и квалитета водоснабдевања
- унапређење вршења делатности кроз имплементацију система квалитета ISO стандарда.

Могуће варијанте повећања цене воде и субвенција Града (услед непокривања трошкова производње воде наплатом воде)

I Варијанта	Остварени приход	Остварени приход увећан за 31,01%	Разлика увећаног и остварног прихода
31,01% Повећање цена	1.303.038.517	1.707.110.761	1.707.110.761
Субвенције Града из буџета			0
Укупно:			404.089.857

II Варијанта	Остварени приход	Остварени приход увећан за 30%	Разлика увећаног и остварног прихода
30% Повећање цена	1.303.038.517	1.693.950.072	390.911.555
Субвенције Града из буџета			13.178.302
Укупно:			404.089.857

III Варијанта	Остварени приход	Остварени приход увећан за 20%	Разлика увећаног и остварног прихода
20% Повећање цена	1.303.038.517	1.563.646.220	260.607.703
Субвенције Града из буџета			143.482.153
Укупно:			404.089.857